

YKSITYISEN PERHEPÄIVÄHOIDON PALVELUSETELIOPAS HUOLTAJILLE

Yksityisen perhepäivähoidon palveluseteliopas huoltajille

Sisällys

Mikä on palveluseteli?.....	3
Kuka voi saada yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelin?.....	3
Palvelusetelin hakeminen.....	4
Ostavastuuosuuden eli maksun määrittäminen palvelusetelin osalta.....	4
Päätös palvelusetelistä.....	5
Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.....	6
Palvelusetelin voimassaolon päättyminen ja irtisanominen.....	6
Varhaiskasvatuspaikan vaihto.....	6
Luettelo varhaiskasvatusta ohjaavista ja palveluseteliä määrittävistä laeista ja asiakirjoista.....	7

Kaarinan kaupungin varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja sekä tämä huoltajien opas on laadittu Kaarinan kaupungin menettelytapaohjeiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmään. Molemmat asiakirjat toimivat ohjeena palveluseteliä käyttäville asiakkaille tai asiakkuutta suunnitteleville ja ovat yksityistä palveluntuottajaa velvoittavia.

Mikä on palveluseteli?

Kunnan tehtävänä on järjestää varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa on tarvetta. Kunnan omia palveluja täydentäviä vaihtoehtoja tarjoavat yksityiset palveluntuottajat. Palveluseteli on lapsikohtainen maksusitoumus, jonka Kaarinan kaupunki voi myöntää perheelle varhaiskasvatuspalvelujen hankkimiseksi yksityiseltä palveluntuottajalta. Palveluseteli on käytettävissä yksityiseen perhepäivähoitoon.

Kaarinan kaupunki päättää varhaiskasvatuksen palvelusetelin käytöstä, siihen liittyvistä ohjeista ja ehtoista sekä niihin tehtävistä muutoksista. Palvelusetelin sääntökirjassa ja tässä oppaassa määritellään palvelusetelin käyttöön, ohjeisiin ja ehtoihin liittyvät asiat.

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Asiakkaalla on oikeus omien asiakastietojen tarkistamiseen.

Toimiessaan Kaarinan kaupungin palvelusetelituottajana yksityinen perhepäivähoitaja sitoutuu noudattamaan kunnan sekä varhaiskasvatuslain vaatimuksia ja perhepäivähoidon palvelusetelin sääntökirjaa. Sääntökirja on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla. Toimiessaan varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajana yksityisen perhepäivähoitajan toiminta on kunnan valvonnan alaista. Mikäli Kaarinan kaupungin palvelusetelituottajaksi hakeutuu palveluntuottaja toisen kunnan alueelta, varhaiskasvatuksen viranhaltija tarkistaa palveluntuottajan hyväksynnän yksikön sijaintikunnasta.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta arvioi palveluntarpeen, myöntää palvelusetelin ja sitoutuu maksamaan asiakkaan hankkimat palvelut palvelusetelin arvoon saakka. Palvelusetelin arvon päättää kunta. Asiakkaalla ei ole palveluseteliin subjektiivista oikeutta. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, vaan kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

Palvelusetelillä ostettavat palvelut ovat asiakkaalle arvonlisäverottomia. Palvelusetelillä maksettu palvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Kuka voi saada yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelin?

Palveluseteli voidaan myöntää lapselle, joka olisi muutoinkin oikeutettu varhaiskasvatuspalveluun Kaarinan kaupungin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Lapsen, jolle palveluseteliä haetaan, tulee olla kirjoilla Kaarinan kaupungissa tai vähintään tilapäinen osoite Kaarinan kaupunkiin.

Palveluseteli rinnastetaan varhaiskasvatuslain mukaiseen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, jonka vuoksi lapselle ei voi samanaikaisesti saada lasten kotihoidon tukea tai yksityisen hoidon tukea. Palveluseteliasiakkaalla ei ole oikeutta käyttää kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluja tai ostopalveluna järjestettyjä varhaiskasvatuspalveluja.

Palvelusetelin hakeminen

Huoltajan tulee olla yhteydessä yksityiseen perhepäivähoitajaan tiedustellakseen vapaita varhaiskasvatuspaikkoja. Paikan varmistumisen jälkeen asiakas voi hakea kunnalta palveluseteliä. Huoltajalla on oikeus valita palveluntuottajaksi haluamansa yksityinen perhepäivähoitaja, mikäli perhepäivähoitaja on hyväksytty Kaarinan kaupungin palvelusetelituottajaksi. Luettelo kaupungin hyväksymistä palvelusetelituottajista hintoineen ja yhteystietoineen löytyy PSOP-järjestelmästä.

Palveluseteliä tulee hakea kaupungin varhaiskasvatuksen sähköisen asiointin kautta viimeistään neljä kuukautta ennen varhaiskasvatuksen tarvetta. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu äkillisestä työllistymisestä tai opintojen alkamisesta, tulee palveluseteliä hakea viimeistään kaksi viikkoa ennen varhaiskasvatusarpeen alkua. Palveluseteliä ei voi hakea takautuvasti.

Palvelusetelihakemuksen saavuttua varhaiskasvatuspalvelujen viranhaltija varmistaa paikkatilanteen palveluntuottajalta ja tekee palvelusetelipäätöksen.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. Mikäli asiakas ei ota vastaan hänelle myönnettyä palveluseteliä, tulee siitä ilmoittaa päätöksen tekijälle mahdollisimman pian. Tällöin lapselle tulee tarvittaessa täyttää uusi varhaiskasvatus- tai palvelusetelihakemus. Uusi hakemus käsitellään varhaiskasvatuslain (540/2018, 17§) mukaiset hakuajat huomioiden.

Ostavastuuosuuden eli maksun määrittäminen palvelusetelin osalta

Palvelusetelin saaja (perhe) maksaa palveluntuottajalle (perhepäivähoitajalle) kuukausittain omavastuuosuuden. Omavastuuosuus määräytyy varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisena eli on sama, mitä perhe maksaisi kuukausittaisena asiakasmaksuna kunnallisesta varhaiskasvatuksesta.

Palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden määrittämiseksi tulee palvelusetelihakemuksen lisäksi toimittaa huoltajien tulotiedot varhaiskasvatuksen tulokset ohjeistuksen mukaisesti. Lapsikohtaisen palvelusetelin omavastuuosuus määräytyy perheen koon ja bruttotulojen sekä perheen ja palveluntuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun palvelutarpeen eli hoitoajan perusteella. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytetty sisaralennus koskee myös palveluseteliä.

Hoitoaikavaihtoehdot ovat enintään 80 tuntia/kuukausi, enintään 140 tuntia/kuukausi ja yli 140 tuntia/kuukausi. Kalenterikuukauden aikana viikkokohtaiset tunnit voivat vaihdella, kunhan kalenterikuukautta koskeva maksimituntimäärä ei ylity. Palveluntuottaja sitoutuu pitämään kirjaa sovittujen varhaiskasvatusaikojen toteutumisesta. Mikäli todelliset tunnit ylittävät sopimuksen jonain kuukautena, on palveluntuottajalla mahdollisuus periä omavastuuosuus kokopäivähoidon kuukausimaksun mukaisena.

Perhe voi palvelusetelin hakemisen yhteydessä suoraan hyväksyä korkeimman omavastuuosuuden perimisen, jolloin tulotietoja ei tarvitse toimittaa. Muutoin palvelusetelin myöntämiseksi ja omavastuuosuuden määrittämiseksi tulee asiakkaan toimittaa tulokset lomake ja siihen tarvittavat liitteet (esim. palkkakuitti, työttömyysrahapäätös, opintotodistus jne.) osoitteeseen varhaiskasvatus.asiakasmaksut@kaarina.fi. Jos tulotietoja ei toimiteta, peritään omavastuuosuus korkeimman maksun mukaisesti. Palveluntuottajalle toimitetaan palvelusetelin arvosta päätös, jossa asiakkaan tulotietoja ei mainita. Palvelusetelin arvo ilmoitetaan aina täysin euroina.

Palvelusetelin arvoa ja omavastuuosuutta tarkistetaan, jos asiakkaan maksukyky on olennaisesti muuttunut tai omavastuuosuus osoittautuu virheelliseksi. Tulotietojen osalta palvelusetelin arvoa tarkistetaan kesken toimintavuoden siinä tapauksessa, mikäli tulojen muutos on yli 10 %. Asiakkaan tulee ilmoittaa oma-aloitteisesti palvelusetelin arvoon vaikuttavista muutoksista (perheen tulot, perheen koko tai sovittu tuntimäärä muuttuu). Muutos sovitussa tuntimäärässä otetaan huomioon palvelusetelissä, mikäli muutos kestää vähintään neljä kuukautta. Omavastuuosuuteen vaikuttavat muutokset tehdään tietojen ilmoittamisesta seuraavan kuukauden alusta lukien.

Mikäli palveluntuottajan tarjoaman varhaiskasvatuspaikan hinta on korkeampi kuin kaupungin maksaman palvelusetelin ja asiakkaan maksaman omavastuuosuuden summa, perii palveluntuottaja tämän ylimenevän osuuden asiakkaalta. Mahdollisista muista ylimääräisistä maksuista sovitaan asiakkaan ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa.

Asiakassuhde säilyy vanhempainvapaan ajan, vaikka lapsella ei ole oikeutta varhaiskasvatukseen ko. aikana. Kaupunki maksaa kyseiseltä ajalta palveluntuottajalle vastaavan korvauksen kuin lapsikohtaisen palvelusetelin arvo on. Palveluntuottaja ei voi kuitenkaan periä kyseiseltä ajalta palvelusetelin omavastuuta.

Palveluntuottajaa suositellaan perimään asiakkaiden omavastuuosuus enintään 11 kuukaudelta vuodessa. Asiakkaan ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa määritellään omavastuuosuuden perimisestä loma-ajoilta. Mikäli palveluntuottaja ei pysty järjestämään varahoitoa, Kaarinan varhaiskasvatus suosittelee, että palveluntuottaja ei peri asiakkaan omavastuuosuutta yksikön sulkuajalta. Palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että varhaiskasvatuspalvelua on saatavana tarvetta vastaavasti ympärivuotisesti. Palveluseteliasiakkaalla ei ole oikeutta kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Päätös palvelusetelistä

Kunta myöntää palvelusetelin siitä päivästä alkaen, kun lapsi tosiasiallisesti aloittaa varhaiskasvatuksessa. Tosiasiallinen aloitus on asiakkaan tarpeen mukainen ensimmäinen varhaiskasvatuspäivä, jolloin lapsi on varhaiskasvatuksessa ilman huoltajan läsnäoloa. Tutustumispäivistä tai -jaksoista huoltajan seurassa ei myönnetä palveluseteliä.

Palveluseteli myönnetään vähintään kuukauden kestävään varhaiskasvatustarpeeseen. Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, kun lapsi on asiakassuhteessa palveluiden tuottajaan. Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatuksessa kesken kalenterikuukauden, palvelusetelin arvo ja omavastuuosuus lasketaan kuukauden kalenteripäivien mukaan.

Palvelusetelipäätös koskee vain sitä yksityistä perhepäivähoitopaikkaa, johon se on myönnetty.

Päätöksen palvelusetelin myöntämisestä tekee varhaiskasvatuspalvelujen viranhaltija. Asiakkaalle päätös toimitetaan kirjallisena. Päätökseen tyytymätön asianosainen voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätös varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä tehdään enintään sen toimintavuoden päättymiseen saakka (31.7.), jonka jälkeen lapsi siirtyy esiopetukseen.

Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Palveluntuottaja tekee huoltajan kanssa palvelusetelilain 6 §:n mukaisen kirjallisen sopimuksen varhaiskasvatuspalvelusta. Sopimusehtojen tulee olla kuluttajansuojalain mukaiset.

Palveluntuottaja toimittaa asiakkaan ja palveluntuottajan tekemän palvelusopimuksen Kaarinan varhaiskasvatuksen palveluohjaukseen ja se arkistoidaan liitteeksi palvelusetelipäätökseen.

Asiakkaalla on reklamaatiotilanteessa oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja. Lisäksi varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla on oikeus tehdä muistutus toiminnasta. Mikäli huoltaja on tyytymätön varhaiskasvatuksen laatuun, tulee hänen ilmoittaa tyytymättömyydestään palveluntuottajalle sekä valvovalle viranomaiselle eli Kaarinan kaupungille. Palvelun laadusta annetun reklamaation johdosta Kaarinan kaupunki voi pyytää selvitystä palveluntuottajalta ja vaatia laadun korjausta.

Palvelusetelin voimassaolon päättymisen ja irtisanominen

Palvelusetelin voimassaolo päättyy siihen päivään, kun asiakkaan ja palveluntuottajan välinen palvelusopimus sanotaan irti kirjallisesti, lapsi muuttaa toiseen kuntaan, tai viimeistään kun lapsi aloittaa esiopetuksen. Palveluntuottajalla ja perheellä on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti Kaarinan varhaiskasvatuksen palveluohjaukseen palvelusopimuksen irtisanomisesta.

Palveluntuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus omien irtisanomissääntöjensä mukaan. Mikäli perhe ei käytä heille myönnettyä palvelua 60 kalenteripäivään kesäloma-ajan (kesä-, heinä- ja elokuu) ulkopuolella, oikeus palveluseteliin päättyy. Asiakkaan on tämän jälkeen haettava tarvittaessa palveluseteliä uudelleen.

Kaupunki ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista. Väärin perustein maksettu palveluseteli peritään takaisin.

Palvelusetelin voimassaolo voi päättyä, jos palveluntuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä vastuita ja velvoitteita tai toiminta on varhaiskasvatuslain vastaista. Valvontaviranomainen voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet tulee suorittaa. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi tai toimipaikan, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Varhaiskasvatuspaikan vaihto

Mikäli huoltaja haluaa vaihtaa lapsensa varhaiskasvatuspaikkaa toiselle yksityiselle perhepäivähoitajalle, huoltajan tulee irtisanoa olemassa oleva paikka ja siihen liittyvä palveluseteli. Hänen tulee hakea uutta paikkaa ja tehdä siihen liittyvä uusi palvelusetelihakemus. Jotta palveluseteli voidaan myöntää, tulee myös uuden perhepäivähoitajan olla hyväksyttynä Kaarinan varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajaksi. Uuden palvelusopimuksen perusteella asiakkaalle tehdään uusi palvelusetelipäätös ja määritellään uusi palvelusetelin arvo.

Luettelo varhaiskasvatusta ohjaavista ja palveluseteliä määrittävistä laeista ja asiakirjoista

Varhaiskasvatuslaki (540/2018)
Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (oph.fi)
Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018)
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelystä (772/2018)
Laki julkisista hankinnoista (348/2007, 53–54 §)
Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996)
Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016)
Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)
Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
Lastensuojelulaki (417/2007)
Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
Kuluttajansuojalaki (38/1978)
EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016)
Tietosuojalaki (1050/2018)
Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
Hallintolaki (434/2003)
Arkistolaki (831/1994)
Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)
Työsopimuslaki (55/2001)
Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)